

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

UDAPEST, 1940. MÁJUS 18.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

II. ÉVFOLYAM,

KALANDOK,
SZERELMEK,
IZGALMAK
EGY VILÁG-
RÉSZEN
KERESZTÜL

Claudette COLBERT* James STEWART*
RENDEZTE W. S. VAN DYKE
Orvosi sikerrel bemutatva a Royal A...

ÁLOMKAPU

ANNA NEAGLE
ANTON WALBROOK

VIKTÓRIA
KIRÁLYNŐ

Várjak...

NŐSTÉNY-
TIGRIS

GUNGA
DIN

TÁNC
A FÖLD KÖRÜL

HUNNIA-RKO-FILMEK!

II. ÉVFOLYAM 20. SZAM
BUDAPEST, 1940 MAJUS 18.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:

ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:

VÁCZI DEZSÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220-855, 422-961

Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410.

Kiadótulajdonos.

a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:

Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnökök:

Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:

egy évre 30 pengő
fél „ 16 pengő

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.

Telefon: 146-346.

Lakás: XI., Fűrj utca 4. T.: 257-036

VÁCZI DEZSÓ

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136-386

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.

Telefon: 144-422, 144-423

Felelős vezető: Csontos Lajos

TARTALOM :

Tervszerű gyártás	1
A film művészetének fejlődése: Pacséry Ágoston	2
Szükség van-e Magyar Filmhétre? Filmgyártási terveik bejelentésére hívja fel az Országos Nemzeti Filmbizottság a gyártókat	3
Mozi: Az árvízkarosultak javára tör- ténő gyűjtés folytatólagos eredménye	4
Mit kell tudni az új forgalmi- adó-rendeletéről	4
Új filmek: Napoleon házassága	5
N. N. és Társa	6
Claudette Colbert	7
Premier Plan: Fekete Ferenc	8
Technika: Három apróság: Karbán József	8
Kultúrfilm	8
Hírek	9
Külföld	11
Oktatófilm: Filmoktatás az állami elemi is- kolákban	11
Híradók	12
Filmcenzura	12
Hirdetők: Metro	I
Hunnia	II
Agfa	2
Arány	3
Molnár	3
Torda	3
Adler	4
Palatinus	5
Tobis	7

MAGYAR FILM

Tervszerű gyártás

Már a múlt héten rámutattunk arra az elgondolásra, amely a szép számban jelentkező gyártók műtermi munkájának egymásutánját egyrészt méltányossági szempontokból, másrészt a magyar film jövő fejlődése érdekében kitűzött irányelvek szerint kívánja meghatározni.

A külföldi filmbehozatal bizonytalan kilátásai, a magyar filmeknek elsősorban a vidéki, de számos fővárosi moziban is a külföldi filmekkel szemben az elmúlt években aratott döntő győzelme, a magyar filmek színvonalának emelkedése és a nemzetközi film-piac mai helyzete következtében az egyre növekvő külföldi kereslet, végül, de nem utolsó sorban a magyar filmművészettől, mint a kultúra modern és széleskörű eszköztől a mai légkörben jogosan elvárt feladatok fokozott betöltése — mind parancsolóbban követelik filmgyártásunk megindítását és annak tervszerű lebonyolítását.

Amikor tehát illetékesek a gyártási válság megoldásával foglalkoznak, egyúttal biztosítani igyekeznek a megindítandó gyártás tervszerű folytatását. Ezt a célt szolgálja az Országos Nemzeti Filmbizottságnak mai számunkban a gyártókhöz intézett felhívása, amelyben határidőt tűz ki a gyártási tervek benyújtására, hogy idejében biztosíthassa a műtermi napokat az arra érdemesnek ítélt forgatókönyveknek.

A Filmbizottság ugyanis meg akarja akadályozni azt, hogy a kellő felkészültséggel és kifogástalan könyvvel nem rendelkező gyártók elvonják a műtermeket az arra érdemesebb és a magyar film-kultúra, valamint a magyar filmkereskedelem számára kívánatosabb vállalkozók elől, csak azért, mert korábban adták be kérényüket, amikor a Filmbizottság még nem ismerte az alaposabban és így lassabban előkészített gyártási terveket.

A Nemzeti Filmbizottság elhatározása nem akar beavatkozást jelenteni a szabad kereskedelmi életbe. Sőt: éppen a szabad verseny helyes irányait akarja kijelölni. Azt akarja elérni, hogy a szó nemes értelmében vett verseny alakuljon ki az egyes gyártók között, már a tárgy megválasztásától és a forgatókönyv elkészítésétől kezdve az összes részletek kidolgozásáig, hogy ily módon előre, önmaguktól elmaradjanak a megelőiben elő nem készített és így sikeres feldolgozásra nem számítható elgondolások.

A színvonal fokozására irányuló törekvés egyúttal az üzleti érdekeket is védi, amikor a magyar filmkultúra fejlesztését szorgalmazza.

Gyártóknak, köleszőknek, mozisoknak egyaránt érdeke, hogy az elmúlt évek jónéhány komoly magyar filmsikere után fokozott követelményeket támasztó nagyközönség elé a jövőben megrostált magyar filmtermékek kerüljenek. Még fokozottabban érdeke ez a magyar filmgyártásnak a külföldi eladás emelése céljából.

Védelmet nyújt ez a rendszer a jó magyar filmeknek a gyenge filmek hitelrontó hatásával szemben, ugyanakkor azonban megóvja a kellően elő nem készített filmeket a majdnem biztos bukással szemben.

Ezenfelül méltányos és igazságos, hogy azok, akik a múlt években megmutatták tudásukat, legalább annyi filmet gyárthassanak az idén is, mint a korábbi években és ne szoríthassák háttérbe őket új, kevésbé hozzáértő vállalkozások. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy értékes új vállalkozások ne érvényesüljenek.

A mai filmpiacunkon mutatkozó növekvő magyar filmszükséglet ellátásában minden érdemes gyártónak meg kell kapnia az őt megillető helyet, mert csak így remélhető, hogy elegendő számú

és megfelelő értékű magyar film készüljön a jövő évadra, amelyben előreláthatólag több magyar filmre lesz szükség, mint bármikor a múlt években.

Tekintettel azonban a kérdés nagy fontosságára és arra a körülményre, hogy ennek megoldása a szakma mindhárom ágát erősen érdekli,

újából hangsúlyozzuk azt a kívánságunkat, hogy a műtermi beosztásoknál a Filmkamara vezetősége kellő súllyal képviselhesse a kamarai rendelettel reábizott feladatát a magyar filmgyártás terjesztése terén.

A film művészetének fejlődése

Irta:
PACSÉRY ÁGOSTON
(Folytatás)

Szinte bámulatos, hogy a film nem erre az útra lépett azonnal és habozás nélkül, hanem ísmét a szinpad eszközzel: a színésszel operált. Az írók mellé hamurossan a színészek neve is odakerül a vászonra.

A színészeket eleinte csábító eszköznek akarták felhasználni és ezért vált személyiük fontossá. A színész előtérbe nyomulása azt eredményezte, hogy a közönség egy része rajongani kezdett a színészekért. Georges Biscot, a híres Bimbula, Olaf Föns, a dán jellemszínész, Lars Hansen és Max Landa nevei mellett Max Linder, a világhírű burleszkkomikus, Helena Makovszka, az orosz származású olasz színésznő, Mia May, Erna Morena és a minden nevet elhomályosító Pola Negri és Psilander a legnépszerűbbek. Asta Nilsen, a világhíre igen hamar eljutó német Henny Porten, az amerikai Larry Semon-Zigotó, Gloria Swanson és a kalandorfilmek hősnője, Pearl White lettek a film első hírességei. Az ő filmjeik világszerte szenzációt keltettek. Játékukat túlságosan feldicsérte a fizetett kommuniqué és személyiük rajongó, fantasztikus „imádatban” részesült. Ezt a túlzott bámulást Amerika tudatosan igyekezett fokozni. A tőke egymásután teremtette meg a sztárt és a hatalmas lépésekkel meginduló termelés mind nagyobb hódolattal vétette körül a színesét.

A tőke azonban nemcsak a neves sztárokat termelte ki, hanem magához edesgette mindazokat, akik bárhol a világon nevet szereztek a film révén. Sokan akadnak ezek között, akik már kezdték sejteni a film művészi lehetőségeit. Az újdonság láza lassan-lassan elmúlik és előtérbe lép a film elemeinek új és új megnyilvánulása. Részletek láttak napvilágot, részletek, amelyek már művészi törekvéseket mutatnak fel. Önálló elképzelésű rendezők léptek előtérbe. Egymásután jelentkeztek René Clair, Rex Ingram, Lubitsch, Murnau kiváló rendezői kísérletei. Fritz Lang, Cserépy Arzén, C. B. de Mille, D. W. Griffith nagyarányú meglátásai egymásután nyertek kifejezést. Az ismeretlen anyag, a film egymásután tárja fel lehetőségeit. A képi kifejezés a parancsoló tőke nyomásának ellenére nemcsak limonádét és giccset, hanem azoknál nemesebbet is kezdett kifejezni. A nagy rendezők neve tette ezt lehetővé. Nemcsak a fotográfát jelentett már a film, hanem technikán felül meg-megcsillant egy-egy vizuális kifejezés.

Szinte kideríthetetlen, hogy ki használta az első szimbólumot, ki fedezte fel a premier plan hatását és ki gondolt először a képek belső ritmusára. Idők múltán majd ezt is meg fogja találni és magyarázni az esztétika. Mindenesetre a sztárok és a rendezők megindították azt a folyamatot, amely a film művészi elemeit igyekezett tisztázni. Az ismeretlen forma természetesen számtalan tévedést eredményezett, de ezek a tévedések éppen az addig ismeretlen anyag rovására írhatók.

A „nagy” a „hatalmas alkotások” korszaka következett el. Azok a nyugtalan és temperamentumos emberek, akik az első filmrendezők voltak, felfedezték, hogy a film egyetlen alkotója a rendező és szinte szuverénül öntötték elképzeléseiket filmekbe. Nem mondható véletlennek, hogy a „nagy” jelzővel ellátott rendezők élete mögött százfelé ágazó mult volt. Különös, zaklatott, hányatott életet éltek. Akadt köztük volt pincér, rakodómunkás, katonatiszt, újságíró, színész. Egész életükben nyugtalanul tapogatózdtak, nem találták helyüket. Nem lették fel azt a tárgykört és foglalkozási területet, amely érdeklődésüket véglegesen leköthette volna. Műveltségükhöz férhetett szó, nem nagyon kulturáltak, de tapasztalataik és fantáziájuk színes és bő. Szinte meghökkenítő, hogy kivétel nélkül 1881 és 1892 között születtek. Lázadozók voltak, ifjúságuk a századfordulóra esett és nyughatatlan vérük kalandokat és új világokat keresett. Ismerniük kellett az életet és ez a megismerés megedzette lelkiüket. Az ifjú művészetnek, ennek a szerteágazó kifejező formának hozzájuk hasonló egyéniségekre volt szüksége, hogy az eszközöket, az újat és ennek az újnak az elemeit használni is merjék. Amerika nagy lendülettel és legyőzhetetlenül kinálta aóllár-ezreit, hogy magához edesgesse a szárnyaló rendezőket is. A rendezők pedig minden eszközt felhasználának. Semmi sem elég jó nekik, hihetetlen összeget költenek egy-egy filmre, de a siker őket igazolta. Egymásután láttak napvilágot a fantasztikus „filmsodák.”

Most már együtt ragyogott a rendező neve a sztáréval. Az „isteni” sztárok és a „zseniális” rendezők dolgoztak, ragyogtak és ömlött hozzájuk a pénz, de amit csináltak, még mindig nem volt az, amit az új formanyelv kívánt. Alapjában véve senki sem tudta még, hogy mi is az, amit játszott, rendezett és a

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

közönségnek bemutatott. A film belső esztétikájáról már kezdtek írni, vitakozni és tételeket felállítani, de minden író és esztéta szinte csökönnyösen beleesett abba a hibába, hogy a filmet elsősorban technikai eredménynek látta. Ez természetes is, ha az ember végignézi a film akkori termelését. Harminc és negyven „felvonásos” „óriási attrakció”-k jelentek meg. Sorozatos kalandor- és detektívtörténeteket pergettek le a vászon fehér lapján. A közönség ömlött a moziba, de mindenki másképp magyarázta ezt, nem úgy, ahogyan kellett volna: a modern színház megszületésének első jeléül.

Az a kevés kivétel, akik a film művészetét színháznak fogják fel, elsüllyed, elesik a nagy túlekedésben és szinte észre sem veszik szavukat. A háború alatt nemzeti alapokra helyezkedett filmkészítés ismét a mindent uniformizáló Amerika nivójára süllyedt. A milliós filmek technikai tökéletességgel oldják meg a feltételeket, de a forma minduntalan beleütközik a szinpad ki-fejezés területébe. A mese és a történet szintén formalizálódik. A hős vagy hősnő gazdag, míg partnere szegény. Szerelm támad közöttük. Ez a szerelem a hiába intrikáló „Gonosz” bukása után diadalmaskodik. A diadalt mindig az igazság bajnoka, a hős vagy a hősnő vivja ki a rettenetes erejű természet megfékezése után. E mesét a kalandor-filmeken és a milliós filmekben egyaránt felhasználják. A víz mindig ugyanaz maradt, csak a milió változott. Néha, egy-egy erőszakoskodó rendező vagy a kereslet és az irodákban vezetett statisztikák adatai kedvéért megjelentek a történelmi és irodalmi filmek is. Sajnos, mindig a sztárhoz idomítva és sohasem a történelemhez. A humor és a burleszk is hódít. Mindig mindent ösztörtörtek és nagyszerű trükkök után az ügyefogyott, de jóakarátú hős csókkal zárhatta le az epedő hősnő száját. A zord apa, a gonosz ember és a végtelen makarónit fogyasztó figurák ételeket és

köveket hajigáltak egymás fejébe, de a végén minden rendbejött.

És miközben ez a filmjáték terjedt és ehhez a filmjátékhoz szokott a közönség, egy-egy véletlenül látszó kísérlet lepte meg a moziközönséget. E kísérletek már belső és kifejező formát kerestek és azt igyekeztek bizonyítani, hogy a filmnek törvényei vannak. Törvényei, melyek mást is jelentenek, mint fotografált miliót és sztárt.

A nyelvi kifejezés mestereit, neves regény- és drámaírók műveit filmesítették meg ismét és ismét. Világhíres könyvek címe került a vászonra és természetesen — csalódást is eredményezett. A híres könyvek megfilmesítése azonban már jelezte a film kulturális hatását is. Minden ilyen filmesített könyv iránt szélesebb rétegű érdeklődés nyilvánult meg és semmiféle propaganda sem bírt elérni olyan eredményt, mint egy filmre feldolgozott írói mű lepergetése. Maga a filmesítés azonban egyáltalában nem volt helyes és követendő út. Legjobban bizonyította ezt a felírások megjelenése, illetve használata. A regénynek azok az elemei, amelyek nem voltak képekben kifejezhetők, egyszerűen felírás alakjában jelentek meg. A felírások az egyenesen filmre írt témáknál is megjelentek és a képközlést, a vizualitást zavarták meg.

Ez a sok eszköz-kísérlet azonban helytelen irányokba terelte a film kifejezési formáját. Hiába fotografálták le a világhírű színdarabokat, hiába alkalmazták ezer és ezer statisztát. Hiába írták a színdarabok formanyelvén a filmeket, a film belső tartalma csak a néma film utolsó éveiben kezdett for-

mát ölteni. Az a luxus és milió, mely a filmen látható volt, az a színpad-utánczás, amely a háború után pergett le a lepedőn, mindennek nevezhető, csak filmművészetnek nem. Tizenöt évig tartott, amíg néhány lelkes és tehetséges filmművésznek a munkája érni kezdett. Lassan kialakult az a nézet és gondolat, hogy a film kifejezése nem a nagy sztárban, nem a luxuriózus milióban keresendő.

A vizuális szemlélet, maga a kép lépett előtérbe. És most már ebben az irányban indultak meg a kísérletezések.

A tőke, néhány művészi siker után, enged fűszerkereskedői felfogásából és támogatni kezdte azokat a törekvéseket, amelyek a művészet felé gravitáltak. Most már kezdenek alakulni és formálódni az eszközök és a módok, melyek a film vizualitásának fontosságát igyekeztek kifejezésre juttatni. Oszedesen, de szívből tisztázódnak a kérdés művészi formái és eszközei. Megjehettek azok a filmek, amelyek már nemcsak elcsépejt történeteket, hanem művészi formákat is jelentettek.

(Folytatjuk)

Szükség van-e Magyar Filmhétre?

Másfél hónappal ezelőtt vetettük fel a MAGYAR FILM-ben a második magyar Filmhét gondolatát és felsorakoztattuk azokat az érveket, amelyek véleményünk szerint a Filmhét megtartása mellett szólnak. Az azóta elmúlt hat hét alatt nem halványodott el egyik érv sem, sőt az azóta bekövetkezett események csak még indokoltabbá tették akkori állásfoglalásunkat.

Az elgondolás szerint az egy hónap múlva megrendezendő Filmhét ügyében azonban még nem történt döntés, sőt: úgy hallottuk, hogy a Filmhét ellen is hangzottak el olyan vélemények, amelyek a mai időkben nem tartják alkalmasnak a Filmhét megrendezését. Ezért amikor most újból felvetjük a Filmhét kérdését és az idő előrehaladott voltára tekintettel döntést kérünk, rámutatunk arra, hogy éppen a mai viszonyok között tartjuk nagyon indokoltnak a Filmhétet.

A lilafüredi Filmhét a gyártók, kölcsönzők és mozisok együttes találkozója, amelyen a szakma minden rétege összejön és megbeszélhetik a közös ügyeket.

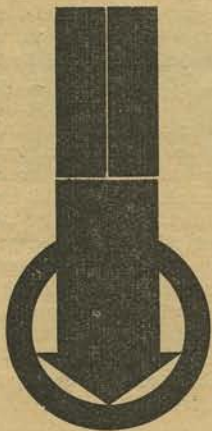
A magyar filmgyártás elmúlt esztendeje több jelentős sikert mutathat fel, amelyek megérdemelnék a filmverseny kitüntetését. Ugyanakkor ez a jutalmazás ösztökélést jelentene a jövőre is.

A külföldi versenyek valószínű elmaradása nagyobb súlyt adna Közép-Európában a Magyar Filmhétnek, amelyre valószínűleg eljárnának mindazoknak a piacoknak a képviselői, akik a mai helyzetben a nyugati hatalmak filmjeinek kiesését részben talán a magyar piacról pótolnák. A külföldi érdeklődőknek kétségtelenül megkönnyítené munkáját a Filmhét, amikor egyszerre tekinthetnek meg a magyar filmgyártás legjobb termékeit és tárgyalhatnának a szakma irányítóival.

Mind a bel-, mind a külföldi piac szempontjából kívánatos volna tehát a Filmhét megtartása. Ha azonban megtartják, idejében kell gondoskodni a rendezésről, hogy az — különösen tekintettel a várható külföldi érdeklődésre — minden tekintetben megfeleljen a várokozásnak és eredményesen szolgálja a magyar filmgyártás érdekeit.

Kérdődik

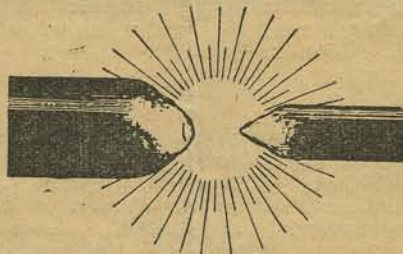
a repriz-szezon,
jegyezze elő idejekorán
filmjei dukkózását

ARANY FILMDUCCO

Laboratórium: Dankó-u. 22. Tel.: 149-489
Városi iroda: Erzsébet-krt. 13. Tel.: 421-183

Moziszenét

rendelje

Molnár Ferenc

velitőszén kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.

Telefon: 140-736, 222-105.

TORDA JÓZSEF

Első magyar
diapozitív specialista
Kitüntetve: Paris, Grand Prix

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 57/B
Telefon: 131-320

Reklámok
Üzemi tervezetek
Felolvasások diapozitívei
Fotónagyítások

Filmgyártási terveik bejelentésére hívja fel az Országos Nemzeti Filmbizottság a gyártókat

Az Országos Nemzeti Filmbizottság felhívja az iparengedéllyel bíró és az 1939. IV. t.-c. előírásainak megfelelő filmgyártói vállalatokat, hogy folyó évi május hó 31-ig jelentsék be, hogy a kezdődő gyártási éval folyamán milyen filmek elkészítése van szándékukban.

A bejelentésnek konkrét adatokat kell tartalmaznia. Minél több adat közzé a gyártandó film témájára (forgatókönyvére), gyártási törzsére, szereposztására, költségvetésére és anyagi konstrukciójára vonatkozólag. Lehetőleg az is megjelölendő, hogy a filmet mely időszakban kívánják gyártani. Figyelemmel a műtermi lehetőségekre és a piac egyensúlyára, kellően meg nem alapozott és túlzott igények előterjesztése felesleges.

Az elbírálásnál a magasabb művészi igény, továbbá a filmgyártó cég eddigi munkássága lesz a döntő szempont. Új alakulású csak a régi gyártók méltánylandó és a művészi szempontoknak megfelelő igényeiknek kielégítése után számíthatnak műtermi lehetőségekre.

A bejelentéseket az Országos Nemzeti Filmbizottságnál, Budapest, Andrássy-út 69, felemelet kell tenni.

ORSZÁGOS NEMZETI
FILMBIZOTTSÁG

ÖN TÁJÉKOZATLAN A MOZISZAKMÁBAN,

mert azt hiszi, hogy használt gépházi berendezéssel is boldogulni fog.

MIT GONDOL: MIÉRT KAPHATÓK HASZNÁLT BERENDEZÉSEK?

Mert mozis kartársra rájött arra, hogy ROSSZ a HANGJA, VETÍTÉSE.

A ROSSZ BERENDEZÉST KIDOBTA!

ÖN MEGVESZI?

VEGYEN NÁLAM TELJESEN ÚJ ÉS MODERN BERENDEZÉST

OLCSÓ, JO, MEGBÍZHATÓ!

BÍZZON MEG A FILMKÖTÉSSEL,

így kristálytisztá hanggal, vetítéssel a

LEGJOBB FILMEKET FOGJA

JÁTSZANI

és erkölcsi, anyagi boldogulása biztosítva van.

BERENDEZÉSI CIKKEK,
SZAKTANÁCS MINDEN
MOZIÜGYBEN

ADLER FERENC

mozgósínházak berendezése.

Vidéki mozgókép képviselete.

Budapest, VII., Erzsébet-krt. 9—11.
New York-palota. — Tel.: 149-431

M O Z I

SZERKESZTI: MORVAY PÁL
A MMOE ÜGYVEZETŐ ALELNÖKE
MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

Az árvízkarosultak javára történő gyűjtés folytatólagos eredménye

Legutóbbi közlésünk óta az alábbi újabb adományok érkeztek be a Mozi-egyesülethez:

Budapest:

Ipoly 20.—

Vidék:

Alsógalla-Apollo 10.—

Bicske-Korona 5.—

Falgár-Korona 5.—

Mátyásföld-Park 5.—

Tatabánya-Népakadémia 18.—

Zseliz-Árpád 10.—

Örömmel állapítjuk meg, hogy a mai napig *Egyesületünk* útján 337 mozgószínház vett részt az árvízkarosultak javára rendezett gyűjtési akciónkban 49 mozgószínház pedig igazolta a Mozi-

egyesületnél, hogy más gyűjtőhely útján juttatta el adományát az árvízkarosultaknak, így tehát összesen 386 mozi adakozott erre a nemes célra. Még hozzávetőlegesen 100-ra tehető ama mozgósínházak száma, amelyek a nemes célú akcióitól távol tartották magukat. Ezeket utoljára hívjuk fel kötelességük teljesítésére: fizessék be adományaikat a *Magyar Film Irodánál* lévő *Árvízkarosultak* külön számlánk javára, mivel akciónkat május végével lezárjuk.

MAGYAR
MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Morvay s. k.
ügyv. alelnök.

Mit kell tudni az új forgalmiadó-rendeletéről?

A m. kir. minisztérium 3.300/1940. M. E. számú rendelete

az általános forgalmi adó (adóváltás), az értékpapírforgalmi adó és a fényüzési forgalmi adó kulcsainak felemeléséről.

A m. kir. minisztérium a gazdasági és hitellelet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931. XXVI. t.-c. 4. §-ában foglalt és legutóbb az 1939. VIII. t.-cikkkel meghosszabbított felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Az általános forgalmi adónak és a vám-külföldről behozott áruk után fizetendő vámforgalmi adónak a 4.800/1931. M. E. számú rendelettel (kihirdetve a Budapesti Közlöny 1931. évi 206. és a Pénzügyi Közlöny 1931. évi 24. számában) 3%-ban megállapított kulcsa, a jelen rendelet életbelépésének napjától kezdve, az adóalapnak 4%-ára emeltetik fel.

6. §.

Az egységgel vagy kivetés útján megállapított egyéni, továbbá a testületi vagy adóközösségi általános és fényüzési forgalmi adóátalányokat, valamint az átalányösszegekben megállapított forgalmi adóváltások összegét is, a jelen rendelet életbelépésének napjától kezdve 1/3 rész-szel magasabb összegben kell megállapítani.

7. §.

(1) A jelen rendeletben — a 4. §-ban foglaltak kivételével — megállapított adókulcsemeléssel érintett olyan adóköteles áruszállítások vagy munkateljesítések után, amelyeket a jelen rendelet életbelépésének napja előtt teljesítettek, azonban az áruszállítás vagy munkateljesítés ellenértéke a jelen rendelet életbelépésének napján vagy az után folyik be, s a

forgalmi adó fizetésére köteles nem a kiment számlák alapján adózik, az általános forgalmi adót, vagy forgalmi adóváltást az áruszállítás vagy munkateljesítés idejében érvényes kulcsok szerint kell megfizetni, ha a fizetés (az ellenérték kézhezvétele) legkésőbb 1940. évi július hó 31. napjáig megtörtént. Az 1940. évi augusztus hó 1. napjától kezdve teljesített fizetések után az általános forgalmi adót vagy forgalmi adóváltást az ebben a rendeletben megállapított kulcsok szerint kell megfizetni, tekintet nélkül az áruszállítás vagy munkateljesítés idejére. Ebben az esetben, valamint minden olyan esetben, amikor a rendelet életbelépése előtt keletkezett áruszállítási vagy munkavállalási kötelezettségnek a rendelet életbelépése után történő teljesítése folytán a teljesítésre kötelezett már a jelen rendeletben megállapított magasabb adókulccsal tartozik az általános forgalmi adót vagy forgalmi adóváltást megfizetni, az adókülönbötet — külön kikötés hiányában is — felszámíthatja, és azt a vevő, illetőleg megrendelő megtéríteni tartozik.

12. §.

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép életbe.

Budapest, 1940. évi május hó 8-án.

Gróf Teleki Pál s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Mint a fenti rendeletszövegből megállapítható, a forgalmi adó áthárítása a filmvállalatok részéről jogos, tárgy-

A
MAGYAR
FILM
az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

talán tehát Egyesületünknek a MAGYAR FILM május 11-i számában megjelent felhívása, mely a törvény szövegéből következett. A rendelet határozott intézkedései ilyen törvénytárgyarázatot kizárnak.

MAGYAR
MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELVESEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Morvay s. k. ügyv. alelnök.

Jótekonyság napja

A Mozi Egyesület felkéri a budapesti mozgószínháztulajdonosokat, hogy a vakok, nyomorékgyermek szociális missziók és patronázs egyesületek június 10-én és 11-én Jótekonyság napja elnevezés alatt tartandó gyűjtőnapjának sikere érdekében a rendelkezésükre bocsátandó diaposzitivéket díjtalanul vetíteni szíveskedjenek.

Morvay s. k. ügyv. alelnök.

ÚJ FILMEK

Napoleon házassága

(Royal Divorce)

Rendezte: Jack Raymond
Főszereplők: Pierre Blanchar és Ruth Chatterton

Gyártotta: Emperor Film

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2278 méter

Cenzura: felelő

Kölcsönző: Palatinus

Bemutatta: Radius, május 15.

Francia arisztokraták a börtönben. Köztük a szép Josephine de Beauharnais vicomtesse. Négy napja, hogy férjét kivégezték. A pribék belép, neveket kiált. Akit szólít, azt viszik a nyaktiló alá. Beauharnais polgártársnő — hívja az egykedvű pribék. Josephine felsikolt és elájul. Ez menti meg. Az ájult nőt otthagyták, majd sor kerül rá holnap. De a holnap nem a halált, hanem a szabadulást hozza. Robespierre megbukik, vége a rémuralomnak. Ragyogó estély Madame Tallien szalónjában. Egy alacsonytermetű, hosszúhajú, sasképű fiatalember Josephine kezét tartja és jósol a tenyeréből: Bonaparte tábornok. Nagy jövőt jósol neki, Franciaország leghatalmasabb embere lesz a férje. Josephine Barras grófra gondol, Bonaparte saját magára. Pár hét — és Josephine az anyakönyvvezető előtt

áll a tábornokkal. A szép özvegy azért, hogy két gyermekéről gondoskodjék, Napoleon szerelemből. Josephine nem veszi őt komolyan, csizmás kandúrnak nevezi. A nászút után Bonaparte Itáliába megy és átveszi a lerongyolódott francia hadsereg fővezérletét, Napoleon lángelméje pótolja a hiányos felszerelést. Nemesak Itáliát hódítja meg, ragyogó győzelmeivel, hanem Josephine szívét is. Most már szereti a „csizmás kandúrt“, aki a hétföldes csizmában mind nagyobbakat lép — végül a császári trónust is eléri. Josephine boldog, de fél is . . . Nem túlhatalmas-e már a férje ahhoz, hogy boldog családi életet élhessenek? Attól rettegek, hogy elveszítheti őt . . . Napoleon imádja hitvestársát, de az asszony aggodalma mégsem alaptalan. A császári pár boldogságába beleszól a politika. Josephine-nek már nem lehet gyermeke, de Franciaország trónörökösét akar, aki megőrzi azt, amit dicsőséges apja szerzett. Metternich, az osztrák követ, Mária Lujzát ajánlja és Napoleon feláldozza szerelmét Franciaország üdvének. A válás után Josephine Malmaisonba vonul vissza. Négy esztendő telik el, a „grand armée“ elpusztul Oroszországban, Napoleon szerencsecsillaga lehull . . . Egy napon a császár meglátogatja Josephinét. Szőke fiúcskát mutat be neki: a trónörökösét, Napoleon úgy érzi, hogy szerencséje egyet jelentett Josephine szerelmével és arra kéri őt, áldja meg a gyermeket . . . Josephine ölébe veszi a fiúcskát és a csizmás kandúrról mesél neki, aki mind nagyobbakat lépett hétföldes csizmájával, míg végül eltűnt a szerelmes királyleány szeme elől. De akárhol jár, a királylány szíve mindig vele lesz . . .

NAPOLEON HÁZASSÁGA

Egyedülálló film a világhódító nagy francia császár magánéletéből

Rendezte: JACK RAYMOND — Gyártotta: Emperor film London

Főszereplők:

Napoleon Pierre Blanchar Josephine Ruth Chatterton

Bemutatta: május 16-án a Radius

Kérjük t. üzletfeleinket, szíveskedjenek beosztásukat velünk közölni

PALATINUS FILMTERJESZTŐ KFT. Budapest, VII., Erzsébet-körút 9-11

Telefon: 145-411, 145-412

Most jelent meg

a legújabb
magyar filmesztétikai könyv
második kiadása:

SZÜCS ADÁM

**AZ IGAZI
FILMMŰVÉSZETRŐL**

Kapható a „Magyar Élet” könyvesboltjában, IV., Szerb-u. 9.

A világhódító francia császár papucsban vonzó téma írónak, rendezőnek, színésznek és közönségnek egyaránt. Vonzó, de nehéz és főleg kényes. Mestere legyen a mesterségének az, aki úgy éri, hogy meg tud birkózni a csábító feladattal. Egy angol filmgyár és egy angol rendező vállalkozott rá. Egy francia színész pedig belefite magát Napóleon magánéletébe. Sietünk megállapítani, hogy ragyogóan végezték munkájukat mindannyian. A filmen a nagy Napóleon leszáll hadvezéri lováról s az otthoni hajlék egyszerű szerelmes férfiaként jelenik meg előttünk, emberien, vallomást téve, nászújszakáján, hálókabátban, elérzékenyülve, szóval úgy, ahogy eddig még nem ismertük könyvek-ből, képekből, színpadról. A pikáns ötlet a filmen decensen és történelmi hűséggel, rokonszenvesen, egyetlen bántó momentum nélkül perog le. Az intelligens közönség számára a legnagyobb esemege ez a film, amelynek főalakja: Pierre Blanchard a színjátszás legmagasabb rétegei fölé kerül.

V. D.

N. N. és Társa

(After the Thin Man)

Írta: Hammet, Hackett és Goodrich
Rendezte: W. S. Van Dyke
Főszereplők: Myrna Loy, William Powell,
Elissa Landi, James Stewart
Gyártotta: Metro
Beszél: angolul
Magyar szöveg: Erb Benito
Hossza: 2843 méter
Cenzúra: felüli
Kölcsönző: Metro
Bemutatta: Corso, május 14.

Nick Charles, a közszeretben álló detektív, népszerűségének csúcspontján felhagyott mesterségével, visszavonult a magánéletbe. A fő indítókot erre az szolgálta, hogy megnősült, s ifjú nejevel, Nórával legfőbb óhajuk, hogy édes kettesben tölthessék napjaikat. Nászútjukról érkeznek meg elválhatatlan pajtásukkal: Asta kutyával. Boldogan sietnek haza szép otthonukba, de nyugalmuknak kétségbeesett telefonhívás vet véget: Zelma Landis, Nóra rokona és legjobb barátnője kéri Nick segítségét. Zelma férje, Robert, eltűnt. Ez a könnyelmű fráter már nagyon sok bánatot és keserűséget okozott Zelmának, aki ennek ellenére vakon szereti és mindenáron meg akarja menteni. Robert három napja nem jelentkezett, Zelma rosszszat sejt és ezért kéri Nick és Nóra segítségét. Nick semmi áron sem akar új detektív munkát vállalni, de felesége ked-

vért és Zelma könyörgésére annyit megígér, hogy megkeresi és visszahozza az eltűnt férjét. Nóra asszony határtalanul büszke férjére és természetesen úgy képzei a dolgot, hogy mindenben együtt fog dolgozni vele. A családi megbeszélés után úgy gondolják, hogy mégis csak kettesben ünneplik meg az új évet és Lum Kee és Dancer kínai vendéglőjébe mennek mulatni. A szerelmes kettesből mégint nem lesz semmi, mert a vendéglőben felfedezik Robertet, az eltűnt férjét, aki Pollynak, a vendéglő primadonnájának udvarol életre-halálra. Nick jól ismeri a vendéglősök nem egészen kifogástalan múltját és felszólítja őket, hogy azonnal küldjék haza a feleségéhez Robertet. A kivánságot látszólag teljesítik is, Robert távozik, azonban Nick éles szeme észrevette, hogy nemcsak Robert tűnt el a mulatóból, hanem Polly is, sőt a tulajdonosok is. Robert kivételével mindenki visszatért a mulatóba, mikor Nick azt az értesítést kapja, hogy Robertet lakása előtt agyonlőtték. Nick és Nóra odasietnek, s megtudják, hogy Robert otthon volt néhány percig, összecsomagolt, kijelentette, hogy végleg távozik. Zelma szerelmes kétségbeesésében még az utcára is utánafutott és ott, az ő szeme előtt érte a halálos lövés. Nick most már komolyan munkának lát, de izgalmas mestermunkájának nehézségekké is meg kell küzdeni. Asta, a mintakutya mindig ott lábatlankodik, ahol nem kell és csak akkor vidul fel, mikor a gaztett felderítésére szolgáló fontos bizonyítékot megkaparintja és szétépi. A látszat leginkább Zelma ellen szól, hogy ő lötte le féltékenységekben és elkeseredésben a férjét. A rendőrség le is tartóztatja. Nick viszont meg van győződve ártatlanságáról és szellemes ötletekkel és komoly küzdelmekkel bizonyítja be, hogy az összes szereplők legalább annyira gyanúsíthatók a gyilkossággal, mint szegény Zelma. Végül pedig Nóra segítségével, a gyilkost csapdába ejti és átadja az igazságszolgáltatásnak. Nick és Nóra elutaznak, egyrészt, hogy fáradalmaikat kipihenhessék, másrészt, hogy végre kettesben maradjanak. Ez azonban most sem sikerül, mert Nóra tudatja Nickkel, hogy már — hármasan vannak.

Az amerikaiak, akik eddig is mesterei voltak a bűnügyi filmeknek rájöttek arra, hogy sokkal nagyobb hatást érnek el, ha az izgalmat humorral fűszerezik. Ezért az utóbbi időben egyre jobban tért hódít az új műfaj: a bűnügyi vigjáték, melynek értékes darabja ez a film. Izgalom, kaland, humor bőven akad a filmben s a Metro a költségeket sem kímélte. Detektívfilmeknél szokatlan nagy sztárgárda vonul fel: William Powell, Myrna Loy, James Stewart, Elissa Landi, Alan Marshal, azonkívül — a csodakutya: Asta. W. S. Van Dyke rendezte a vigjátékot. Ennyi nagy név pedig már magában biztosítéka a sikernek.

K. M.

LAPSZEMLE

NÉPSZAVA, 1940. IV. 30. Film, rádió, színház, újság.

ESTI UJSÁG, 1940. V. 3. (U.) Világszenzáció.

MAGYARORSZÁG, 1940. V. 3. Így üszített 1916-ban háborúra az amerikai film. (Érdekes leleplezések a mozi-szakma és a háború viszonyáról.)

ÉLET, 1940. V. 5. Leszkay Irén Eva: Árnnyjátékok (5. képpel).

NEMZETI SPORT, 1940. V. 5. Még néhány megjegyzés a híradókról és a filmriportokról (Levél a mozirovathoz).

NEMZETI SPORT, 1940. V. 7. Az Ufa gyártási főnökének érdekes nyilatkozata a háborús német filmgyártásról.

A MAI NAP, 1940. V. 7. Jussunk szóhoz a magyar filmekben — kéri az artisták.

ELŐRE, 1940. V. 5. Új maszkirozási módszert talált fel egy magyar orvos. (Bárki lehet Clark Gable. Operáció nélkül is lehet fiatalítani. Amerika veszi meg a szabadságot.)

SZINHÁZI MAGAZIN, 1940. V. 12. A. Parker: Ötperces látogatás Ginger Rogersnél. (2 képpel.)

MAGYARSÁG, 1940. V. 10. Gondoljanak a mozijegyszedőkre is.

A NÉP, 1940. V. 9. A magyarországi negyvenkét filmkölcsönző hatvanhét százaléka zsidó. (Falazókkal kijátsszák a törvényt. A kormánybiztosság figyelmébe!)

MAGYARORSZÁG, 1940. V. 14. Deanna Durbin a Metropolitan Operaházhoz szerződött.

MAGYARORSZÁG, 1940. V. 15. Válságban az angol filmipar. (Az összes fiatal színészeket elvitték katonának.)

PESTI HIRLAP, 1940. V. 16. Márai Sándor: Isten vele, tanár úr...

SZINHÁZI MAGAZIN, 1940. V. 19. H.: Shirléy vénül... (6 képpel).

UJSÁG, 1940. V. 10. Tápay-Szabó László: Mese és valóság.

SZTÁR, 1940. VI. Hamza D. Ák s: Római és párisi körút. (2 képpel).

NEMZETI UJSÁG, 1940. V. 17. A film 1. számú kedvence visszavonul.

Alakulóban lévő, minden jogosítvánnyal rendelkező Kft.
filmgyártó és filmkölcsönző
iparának folytatásához,
az anyagi és szellemi irányításban közreműködő résztvevő társat keres. — Ajánlatokat és lapkiadóhivatalba kérünk „Jogosítvány” jellegre.

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Kár volt hazudni
Kacagó weekend
Kacagó weekend
N. N. és Tsa
Kár volt hazudni
Hulló csillagok
Kacagó weekend
Napoleon házassága
Mégis szép a világ
Floridai kaland
Nanette

máj. 16-tól
máj. 15-től
máj. 15-től
máj. 14-től
ápr. 16-tól
ápr. 29-től
máj. 15-től
máj. 16-tól
máj. 15-től
máj. 10-től
máj. 9-től

Objectiv
Mozgóképz.
Mozgóképz.
Metro
Objectiv
Palatinus
Mozgóképz.
Palatinus
Metro
Csepreghy
Standard

CLAUDETTE COLBERT

Ez a ragyogó művésznő olyan különleges egyéniség, hogy életleírásában is eltérünk a szokástól, átadjuk neki a szót.

— Párisban születtem, a szüleim franciák, de már két éves koromban New Yorkba kerültem, így tulajdonképpen angol az anyanyelvem. Amerikai szokás szerint intézetben nevelkedtem. A fiatalság önállósági hóbortja persze engem is elkapott, festőnőnek készültem és mindenáron a magam keresményéből akartam élni. Bevallom, hogy rajzaim, és festményeim nem nagy kelendőségnek örvendtek és hogy volt mit ennem, azt a francia leckeadásnak köszönhettem. Riportrajzolással is próbálkoztam, de idősebb kollégáim egy orrhosszal mindenütt megelőztek.

— Nagyon rosszkedvű és elkeseredett voltam abban az időben és egy amerikai színműíró barátommal akart felvidítani, hogy felajánlott egy inci-finci szerepet a készülő darabjában. Van olyan fiatal lány, aki ennek a csábításnak ellent tudna állni? A szerep mindössze három mondat volt, de igen hálás, mert a harmadik felvonás közepén ezek adták meg a drámai feloldást.

— Semmi egyéni érdemem nem volt abban, hogy feltűntem és akadt kritika, amely megemlékezett rólam. Amint már ilyenkor szokás, valósággal „rábeszéltek” a színpadra.

— Ennek az első kis sikernek köszönhettem azt, hogy színpadi tanulmányaim ideje alatt is állandóan szerepeltem

és a két tanulóév elteltével remek szerződést kaptam. A beszélőfilm akkoriban még gyerekcipőben járt és első filmkirándulásom a színpadról a teljes sikertelenség jegyében zajlott le. Maga a film kezdetleges és jelentéktelen volt és én természetesnek találtam, hogy

minden hibáját a „kezdő kis színésznőnek” tulajdonítják.

— Nyugodt lelkiismerettel dolgoztam tovább a színpadon, ahol a szerencse mellém szegődött és sikert siker követte. Még álomban sem gondoltam Hollywoodra, ahol vezető színésznék lenni nagyon nehéz, másod- és harmad-

rendű szerepekre pedig bőséges színészyaggal rendelkeznek. Azután meg a newyorki Broadway-színész hiú jószág, rangjához méltatlannak tartja epizód szerepért Hollywoodba menni. En magam csodálkoztam a legjobban, amikor egyszerre csak mégis főszerepet játszottam filmen és még hozzá Chevalier volt a partnerem. Ezzel a szereppel olyan sikerem volt, hogy válogattam a filmajánlatokban, pedig az egészet Chevaliernek köszönhettem, aki a világ legédesebb partnere.

— Minden ellentétes híreszteléssel szemben: nincsen meghatározott szerepköröm és úgy színpadon, mint filmen a legkülönbözőbb jellemeket alakítottam. Csak egyet nem bír el a természetem: az érzélgést! Nem termettem szerelmes hősnőnek. Egyetlen sztár-szélyem pedig az, hogy a szerepemben humornak kell lenni. Ha elfelejtették megírni, akkor beleteszem magam.

Ez az egyéni humor az a sok-sok szípkázó ötlet, amivel Claudette Colbert szerepeit megeleveníti, avatta őt a közönség I. számú kedvencévé. A „Denévér”, a „Kleopátra”, a „Tovaris”, a „Kékszakáll nyolcadik felesége”, az „Ez történt az éjszaka” és a „A férj közbeszó!” rakoncátlan, méltóságáteljes, makacs, elbájoló, ezerszínű hősnőjére jól emlékszik a közönség. A Metro hosszú szerződéssel biztosította magának a pikáns szépségű sztárt, aki legközelebb a „Mégis szép a világ” című filmben keseríti meg a maga módján egy férfi életét.

TOBIS

Legközelebb megjelenik:

TOBIS

1.

JÁVOR PÁL első külföldi világfilmje:

Dunai hajósok

Rapszódia a „Kék Duná”-ról

Többi szereplők: Hilde Krahl, Attila Hörbiger, Halmay Tibor, Oskar Sima

2.

A német repülő hős éposza:

D. III. 88.

A legaktuálisabb és legizgalmasabb filmóriás
Megjelenik az URÁNIA FILMSZÍNHÁZ-ban

3.

A rég nem látott HERMANN THIMIG új, ragyogó vígjátéka:

Három agglegény nősülne

Többi szereplők: Gus'i Huber, Theo Lingen, Franz Schofheitlin,
Richard Romanowsky
Megjelenik a ROYAL APOLLO-ban

TOBIS

TOBIS

Premier Plan

FEKETE FERENC

Még csak 27 éves és máris nagy multja van, persze csak a filmszakmában. Hét évig laboránskodott, segédoperatőrsködött, majd kétévi gyakorlat után önállóan forgatott riporteseményeket és legutóbb kultúrfilmeket is a Filmirodában. Körülbelül 150 magyarországi eseményt fotografált a Híradó számára. Ezek között legnagyobb emléke: Hitler bécsi bevonulása, Pacelli rádiószórata a pesti studióban és a kassai bevonulás. A „Magyar feltámadás” és az „Erdélyi kastély” című magyar filmek külső felvételeit is ő forgatta. Kultúrfilmjei a következők: „A magyar falu mosolya”, „Falu végén kurtakocsmá”, „Megjött a posta!”, „Halló, halló!”, „A porcellán”. Talán az egyetlen filmoperatőr, aki érettségi után rögtön a fényképezést választotta hivatásul és azóta is kitaró mestersége mellett. Már diákkorában amatőrsködött és ma, 27 éves korában, kétségkívül a legfiatalabb és egyben a leggyakorlottabb magyar filmoperatőr. A napokban a Foxhoz szerződött, amelynek híradója számára nemcsak magyar, de külföldi filmriportokat, sőt: kultúrfilmeket is készít. A gyors karriertől nemcsak mások, de maga is elszédült kissé. Reméljük azonban, hogy az évek több tárgyilagossággal, kevesebb kávéházazással és még kevesebb adósággal fognak reáköszönteni.

TECHNIKA

SZERKESZTI: KARBÁN JÓZSEF

Három apróság

Új filmnegatívnyersanyag

A dolgozó operatőröknek alkalmuk volt meggyőződni a nemrég forgalomba került új Agfa Superpan filmanyag használhatóságáról. Magas, általános érzékenysége, finom eloszlású szemcsézete és kitűnő feloldóképesége bámulatba ejtette a hozzáértőket.

Mégis, — különösen a nagyreszt külső felvételekkel foglalkozóknak — szükség mutatkozott, hogy az ilyen magas érzékenységű filmanyag mellett az Agfa készítsen nagyobb meredekségű, kisebb fényérzékenységű, de azonos színérzékenységgel bíró filmnegatív anyagot, hogy mentesítse a plainairekben dolgozókat a szükségtelen túlexpozíciótól és ennek eredményeképpen a lapos képektől. A magas érzékenységű filmanyag használata a külső felvételeknél nemcsak a fent említett hibát okozza, hanem a fényrekeszelés szükségese az objektív karakterét is megváltoztatja. A fényrekeszelés miatt elsötétülő képmezőt nehéz áttekinteni az olyan gépeken, amelyek átnéző berendezésűek. (Debrie, Askania, Mitchell stb.) Fontos tehát a kisebb fényérzékenységű filmanyag használata a külső felvételeknél.

A másik szükségletet is kiegészíti az Agfa gyártotta új Finopan negatív filmanyag. Nagyon sok felvétel készül kizáróan háttérvetítés céljaira. Itt nemcsak a gép mechanikai precizitása kerül elsősorban tekintetbe, hanem a használt filmanyag minősége is. Az új Finopan teljesíti mindazokat a kívánalmakat, amelyeket a háttérvetítés kivitele megkövetel. Elég magas fényérzékenység mellett a Superpannal majd azonos színérzékenység és meredekebb-görbéje biztosítja a kép kontraszt gazdagságát. Feloldóképesége és finom szemcsézete megfelelő körülmények mellett utolérhetetlen.

Ötvenéves az Agfa

1867-ben a rummelsburgi tónál vegyészeti gyár alakult anilintermékek előállítására. 1873 óta mint Aktien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikationen szerepelt a cégjegyzékben, később a szükséges terjeszkedésekkel kapcsolatban sor került a treptowi fennálló másik vegyészeti telep átvételére, ahol az időközben fejlődő fényképezési cikkek gyártása othont talált. Az új vállalkozás 1880-ban kezdett hozzá a színérzékeny negatív emulziók feldolgozásához Hermann Wilhelm Vogel szerint.

Amikor dr. Momme Andressen, a nagyhírű kémikus vezetésével kitűnő fényképezési anyagokat állított elő a gyár, akkor kezdődött meg az Agfa tulajdonképeni virágzása. Ötven esztendő óta megállás nélkül fejlődik és az itt

fel nem sorolható kitűnő gyártmányait a világ minden részében ismerik és használják.

Dijnyertes amerikai operatőrök

Az Amerikai Filmművészeti és Filmtechnikai Akadémia most osztotta ki díjait a legjobban fényképezett filmek operatőrjeinek. Toland operatőr, az United gyárban készült *Wuthering Heights* (a film nálunk *Örökké!* címen éppen most fut nagy sikerrel) című fekete-fehér képért az első díjat nyerte.

Ernest Heller, Ray Reumhan, M. Wilfrid Cline is az első díjazottak közé tartoznak a Selznick International gyárban készült *Gone with the Wind* című színes képért.

Bert Glennon második díjat nyert *Stagecoach* című, az Akadémiának készült fekete-fehér filmért. (Érdekes, hogy az amerikai filmakadémia növényekkel készült kép úgy művészi vezetésért, mint fényképért is díjat nyert.)

Sol Polito és W. Howard Greene a *The Private Lives of Elizabeth and Essex* című színes Warner gyártású képért.

A különleges világítási effektusok csoportjában Fred Sersen és E. H. Hansen a Fox gyárban készült *The Rains Came* című filmért első díjat kapott.

A hangfelvételi első díjat Bernard B. Brown nyerte az Universal gyár *When Tomorrow Comes* című filmjével.

Az operatőr-kitűnőségek munkásságát az amerikai szaklapok hosszú cikkekben méltatják. Vajon mikor kerül sor a magyar operatőrök legalább tízadannyi megbecsülésére?

KARBÁN JÓZSEF

KULTÚRFILM

AZ ELSŐ NEMZETKÖZI MEZŐGAZDASÁGI FILMKIÁLLÍTÁS RÓMÁBAN

Mint már a MAGYAR FILM jeleste, Rómában május 20-án, a nemzetközi mezőgazdasági intézet 15-ik közgyűlése alkalmából, mezőgazdasági filmkiállítást rendez. A kiállításra Oleszországon kívül Németország, Franciaország, Anglia, az Egyesült Államok, Hollandia, Svájc, Magyarország, Indokina, India, Kanada, Lettország, Mexikó, Portugália és Venezuela neveztek be. A filmek jutalmazására számos díjat tűzött ki a kiállítás vezetősége. A rendezőbizottság elnökeül az Egyesült Államok kiküldöttjét Mr. Marquis-t választották meg. A kiállítás lezajlásáról és az eredményről később számolunk be.

HIREK

VÁLTOZÁSOK A „SZAKMAI CÍMTÁR”-BAN

Lapunk SZAKMAI CÍMTÁR-ában e héten a következő változások történtek: Arany filmducco (új városi iroda és telefon), Continental (új cím és telefon), Imago (új bejelentés), Palló (új cím és telefon), Rádó István (új cím és telefon).

PINOCCHIO — KÖNYVALAKBAN

Az ismert olasz mese-figuráról, a kis csibész Pinocchio-ról tudvalévően egész estét betöltő színes-rajzos trükkfilmet készített Walt Disney, a Mickey Mouse, a három kis malac, a Donald kacska, a Pluto kutya és legutoljára a Hófehérke zseniális alkotója. A Pinocchio film az új szezonban hozzánk is eljut a Hunnia Filmgyár forgalmazásában. Addig egy népszerű és olcsó angol képeskönyv érkezett Budapestre és hívja fel a figyelmet a címeképeivel az érdeklődők figyelmét. A londoni Dean & Son Ltd. kiadásában megjelent csinos könyv Budapestre Dr. Vajna György és Társa könyvkereskedésében (IV., Váci-utca 28.) kapható 1 pengő 10 fillérért.

A HERCEGRIMÁS KÖRLEVELE A FILMRŐL, A TANULÓIFJÚSÁG SZEMPONTJÁBÓL

A kultuszminiszter egyik múlt évi rendeletében, amelyet a főhatósága alatt álló összes tanintézetekhez eljuttatott, úgy intézkedett, hogy a tanulóifjúság csak oly filmet tekinthet meg csoportosan tanári vagy tanítói vezetéssel, amelyet megtekintés szempontjából a miniszter ajánlásban részesített. Nincs ellenvetés az ellen, hogy a tanulók iskolájuktól nyert engedély alapján a filmszínházak előadásait szülőik vagy hozzátartozóik kíséretében látogassák, de az iskolák igazgatói a tanulók csoportos látogatását csak a fentemlített esetekben engedélyezhetik.

Dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegrímás legutóbbi körlevelében ismertette ezt a miniszteri rendeletet és ahhoz a következő további utasításokat adta:

„A plebániái hivataloknak nagy gondjuk legyen arra, hogy a hitre, erkölcsre ártalmas vonatkozású filmekről — és sajnos ilyen sok van — tartsák távol nemcsak az ifjúságot, hanem hűveiket is. Ne feledjék el az amerikai katolikusok némes példáját, melyet nem is oly régen megcsodálhattunk, hogy a filmszínházak látogatásától tudtak tartózkodni az üres, léha vagy hitnélküli és hitellenes előadások miatt. Viszont a jó és erkölcsi filmeket karolják fel a hívek, hogy ne a léha, hanem az erkölcsnemesítő filmek legyenek közkedveltek.”

HEINRICH GEORGE BUDAPESTRE JÖN

A nagy német színművész, Heinrich George, akit számos filmjéből jól ismer a magyar mozikközönség, rövidesen Budapestre jön és egy társulattal vendégszerplésének keretében a Fővárosi Operettszínház-ban fog fellépni.

MEGNYÍLT A MIF-KÖLCSÖNZŐ

A Magyar Írók Filmje Rt., amely az elmúlt év őszén alakult meg 150.000 pengő alaptőkével s az elmúlt évad folyamán három filmet (Karosszék, Garszonlakás kiadó, Gül Baba) gyártott, most új leányvállalatot alapított MIF kölcsönző rt. néven. Az új filmvállalat, amely ugyancsak 150.000 pengő alaptőkével indult el, megkezdte működését. Székhelye: VII., Erzsébet-körút 13., (telefon: 420—796 és 420—798), osztályvezetője: Göbl György, igazgatója: Matolay Géza dr. A MIF kölcsönző rt. a magyar MIF-gyártmányokon kívül külföldi filmeket vásárolt. Programját a közeli napokban teszi közzé.

BUDAPEST FÜRDŐVÁROS ÚJ PROPAGANDAFILMJE NÉGY NYELVEN

A Központi Gyógyhelyi Bizottság évekkel ezelőtt már készített Budapest fürdővárosról egy filmet, amelyet 22 országban több mint 2600 előadás keretében mutattak be. A filmnek annakidején osztatlan sikere volt, de azóta egyrészt a filmtchnika is nagyot fejlődött, másrészt Budapest gyógytényezői is új forrásokkal és fürdőkkel gazdagodtak, úgy, hogy a Központi Bizottság időszerűnek látta új film elkészítését. A bizottság megállapodást létesített a Magyar Filmrodával egy négynyelvű változatban készülő szinkronizált Budapest fürdőváros film készítésére. A film érdekes cselekmény keretében élvezetes formában fogja bemutatni a budapesti gyógyfürdőket, a főváros egyéb természeti érdekességeit, kultúrértékeit. A felvételek több hónapot vesznek igénybe, mert a film tekintettel lesz arra is, hogy a fővárosnak úgy nyári, mint téli üdülési, illetve gyógyulási lehetőségei megfelelő módon érvényesüljenek.

ÚJ MOZI ÉPÜL BUDAPESTEN

Mozit építenek rövi-figuráról, a kis csibészdesen a Tomcsányi- és Pongrácz-úti kislakástelepen, ahol több mint tizezer ember lakik. A szerényjövendelmű kisemberek szórakoztatásáról gondoskodni kíván a főváros, azért Szendy polgármester utasítására 420 személyes mozit építenek. Az építési költség 75.000 pengő.

PÁLYÁZAT EGÉSZSÉGÜGYI KULTÚRFILMEKRE

Az Országos Közegészségügyi Intézet, a közeljövőben egészségügyi kultúrfilmek elkészítését tervezi. A szobanforgó kultúrfilmek terjedelme 300 méter, vagyis levetítése körülbelül 10 percet vesz igénybe. A filmek értékének emelésére az intézet pályázatot hirdet ilyen egészségügyi kultúrfilmek szcenáriumaira. A pályázati határidő június 1. A pályaművek az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatószáchoz küldendők.

**LAPZÁRTA UTÁN:
A háborús viszonyok
okozta filmszűkére való
tekintettel a belügyminisztérium úgy intézkedett, hogy az idei nyári évadban nem szabad a moziknak két slágert játszaniok.**

A BERLINI „FILMHÍRADÓ” A MAGYAR FILMKÖLCSÖNZŐK SZOLGÁLATÁBAN

A Szigethy Vilmos felelős szerkesztésében és kiadásában, továbbá Váró Andor szerkesztésében félhavonta Berlinben megjelenő Filmhíradó, amely már második évfolyamába lépett, legújabb számában felhívást intéz a magyar filmkölcsönzőkhöz, akiknek szívesen áll rendelkezésére mindennemű filmkérdésben. A nyomtatott filmhíradó minden érdeklődésre azonnal levélben válaszol. A magyar filmes és a német filmgyártó között a Filmhíradó-n keresztül létesített összeköttökös előre láthatóan kitűnő szolgálatokat tehet mindkét érdekelt számára. A Filmhíradó címe: Berlin W 15. Umlandstrasse 175. (Telefon: 91—59—16.)

MEGJELENT AZ UFA-HÍREK ELSŐ SZÁMA

Az elmúlt hét végén hatoldalas, díszes fedéllel ellátott könyvformaújságot hozott a posta. Az Ufa Hírek című új szakmai értesítő Zwinn V. H., az Ufa új sajtófőnökének szerkesztésében jelent meg és kéthetenként fog beszámolni az Ufa filmeseményeiről a moziszakma és a sajtó számára. Az Ufa Hírek első száma lapszemelvényeket közöl az Ufa Híradóról, a Kongo Express, a Kitty és a világkonferencia, az Operabál és a Lázadó szerelem című legutóbb megjelent Ufa-filmekről, végül híreket ad a gyártás alatt lévő és az új Ufa-filmekről.

RÖNTGEN-FILMELŐADÁS AZ EMBERI SZÍVRŐL

A Magyar Orvosok Röntgenegyesülete, az Orvosi Továbbképzés Központi Bizottságával karöltve, május 9-én, csütörtökön délután tartotta 145-ik tudományos ülését. A rendkívüli ülés előadója dr. Walter Böhmke rostocoki egyetemi magántanár, klinikai főorvos volt, aki Az emberi szívmozgás röntgenkimográfias és kinematográfias tanulmányozásáról, továbbá A röntgenvizsgálatok jelentősége a márdárlégsz összehasonlító bonctani és életani vizsgálatokról értekezett. Nagyszabású előadását díszes közönség hallgatta végig. A magyar orvosvilág jelent meg az érdekesnek ígérkező előadáson. A fiatal tudós speciálisan összeállított anyagával igen eredeti előadásban számolt be eredményeiről. Ismertette, hogy a kymográfia tulajdonképpen új tudomány, melynél a röntgensugár cellarendszeren keresztül esik rá a vizsgált szövetre és működésének két, esetleg több fázisáról a felvételen szelvényes, lemezes képet ad. Ezzel az eljárással az egyes szervek mozgása tökéletesebben tanulmányozható, mint a vizsgálat eddigi módszereivel. Gazdag képanyag szolgált segítségül, mellyel az ép és sokféle kóros szív működés pontos képeit illusztrálta, bizonyítva azt is, hogy az új vizsgálati eljárás különös jelentősége főként a szívvizsgálatoknál domborodik ki. Bemutatta továbbá a vérnek a röntgenenyőn árnyékot adó anyaggal, a magas atomszámú thorotrasttal történt feltöltés által a szívpitvarok és kamrák működésének eddig még kevésbé ismert részleteit. Nagyon érdekes képsorozatot nyújtott és plasztikus tanulmányozást a vérpályába befecskendezett jódojacepp kísérlete. Ugyancsak plasztikus volt a filmmel vizsgált madárlégsz szemléltetése, amely az összehasonlító anatómiai és fiziológiai vizsgálatok terén nyitott meg új utat a tudományban.

**SZÜCS ADÁM NAGYSIKERŰ
KÖNYVÉNEK MÁSODIK KIADÁSA**

Alig egy-két hónappal gazdagodott a magyar filmesztétikai irodalom Szücs Adám fiatal író Az igazi filmművészetről című könyvével, amely olyan váratlan sikert aratott, hogy az érdekes, friss meglátásokkal telt mű most már elérkezett második kiadásához. Szücs Adám könyve a könyvkereskedéseken kívül kapható még a Magyar Élet könyvesboltjában, IV., Szerb-utca 9.

**VÁRDAI TÓDOR
MEGHALT**

Hónapokig tartó szenvedés után május 12-én elhunyt Várdai Tódor filmujságíró, aki éveken át a volt filmrovatvezetője az Esti Kurír-nak, a Budapesti Hírlap-nak és legutóbb a Kis Ujság-nak. Temetése kedden délután zajlott le a rákoskeresztúri temetőben, ahol nagyszámban gyűltek össze szakmai és ujságíró barátai. Lakner Artúr megható szavakkal búcsúzott az elhunyttól kartársai nevében. Várdai Tódorné, a Hausz Mária filmvállalat diszponense, férjét gyászolja az elhunytban.

**MEGJELENT
A SAJTÓKAMARA ÉVKÖNYVE**

Az Országos Magyar Sajtókamara kiadásában megjelent az intézmény első Évkönyve 1940-re. A húsz ivnyi, kvartalakú hatalmas munka a Stádium nyomdájából került ki és hű tükrét adja az egész magyar sajtó pontos adatainak. A Sajtókamara Évkönyvének bevezetőjét vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, a Sajtókamara elnöke írta, utána Gáspár Jenő főtítkárismerteti a kamarai mozgalom és megalakulás történetét, valamint első háromnegyed évének eredményeit. Az Évkönyv természetesen közli a Sajtókamara tiszteit, tagjainak névsorát, a kamarai rendeleteket és mindazt, amit erről az intézményről tagjainak tudniuk kell. A 305 oldalas, 22 képpel díszített könyv a művelt közönség érdeklődésére is számot tarthat. A Sajtókamara tagjai 1 pengős kedvezményes áron kaphatják az Évkönyvet füzve, amelynek bolti ára kötve 20 pengő.

**A „PERGŐ KÉPEK”
ÚJ SZÁMA**

A Magyar Amatőrfilm Szövetség hivatalos lapjának legújabb száma ismét érdekes tartalommal jelent meg. Cikkei közül kiemeljük a következőket: Pfeiffer Gyula: Köszöntő; Zerkowitz Oszkár: Különvélemény az amatőrfilmezésről; Dranel E.: Az emulziók alaptulajdonosságairól; Vásárhelyi István: A helyes filmragsztás.

**MAGYAR PROPAGANDAFILM-
BEMUTATÓ ZALAEGERSZEGEN**

A film az idegen- és vendégforgalom egyre értékesebb és népszerűbb propagandaszerepévé válik. Illetékes szerveink, mint ismeretes, magyar propagandafilmekeket készítettek a külföld számára Magyarország természeti, történelmi, kulturális és néprajzi nevezetességeiről. Ezek az idegenforgalmi filmek keskenyfilmek és ez a tény lehetővé teszi, hogy azokkal ne csak a külföldi, hanem a hazai közönség is a legszélesebb rétegekben megismerkedjék. Elismerés illeti Zalavármegye népművelési bizottságának vezetőségét, azért a kezdeményezésért, hogy a közelmultban Zalaegerszeg közönségével is megismertette ezeket az idegenforgalmi filmeket. Bemutatták a mezőkövesdi úrnapi körmenetről, Lillafüredről, Miskolcra a diósgyőri várromról, Sátoraljaújhegyről, Radványról, a Tisza árterületéről, a Hortobágyról, a Margitszigetről és a Szent István napi körmenetről készített filmeket és lepergették a Mecsek és az Egy hét Magyarországon című filmeket.

A METRO ÚJ ANYAGA

A Metro házi ujságjának legújabb száma a vállalat „új termésének” részleteit ismerteti, melyek a legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot szakmai körökben. Szekula Dénes, a Metro művészeti ügyvezetője Uj évad — régi elvek címen írott bevezetőjében hangsúlyozza, hogy a küszöbönlévő szezonra is, csak úgy, mint azelőtt, kizárólag válogatott filmprodukciók szerepelnek a vállalat programjában. A sok-sok képpel illusztrált, izléeses kis füzetben a mozis mindent megtalálhat, ami érdekli a Metro-fronton.

**MAGYAR TÁNCOSNŐ
OLASZ FILMEKEN**

Goll Beatrix, a tizennégyéves magyar klasszikus táncosnő, az operai balett- és a Pally-iskola növendéke, aki nemrégiben Spanyolországban vendégszerepelt nagy sikerrel Liszt és Beethoven zenére magakreálta táncokkal, mint értesülünk, a közeljövőben olasz filmek főszerepét fogja eljátszani. Goll Beatrixról az elmúlt héten készült egy 200 méteres próbafelvétel a Margitszigeten. Kisjeszenj Paulovics Mihály forgatta a próbafilmét, amelyet Herschdörfer János a napokban visz le Rómába.

HELYESBITÉS

Multheti számunk Premier Plan rovatában Brückner János okl. mérnökről írt sorainkba sajtóhiba csúszott. Nevezett 1929-ben nem képviselte a drezdai Zeiss-Ikon gyár budapesti képviselőjét — azt már abban az időben Oláh György vezette — csupán a képviselő alkalmazottjaként végzett ott mérnöki munkát.

LILLAI NYÁR

(A szerző most megjelent TRIOLETTEK című verseskötetéből ajánlja az 1941. évi lillafüredi NEMZETI FILMHÉT-nek.)

- Buja erdőlombok, szürke sziklaszirtek,
- Daloló madarak, csobogó csermelyek,
- Ti vagytok a szép nyár... S a nyár vidám, kacag!
- Buja erdőlombok, szürke sziklaszirtek.
- Bús lelkeim telet ró, zord, fagyos ormokat.
- Késő! Minden késő. A csók már nem szabad...
- Buja erdőlombok, szürke sziklaszirtek,
- Daloló madarak, csobogó csermelyek.

GY. CZIKLE VALÉRIA

**ANGOL KÖNYV AZ „OZ”
FILMVÁLTOZATÁRÓL**

A Metro nagyszerű filmülönlegessége, az Oz, beárta az egész világot és öleg az angol nyelvterületeken aratott óriási sikert, hol az eredeti művet, melyből a film készült, évtizedek óta olvassa gyermek és felnőtt egyaránt. Az Oz filmkultuszt emelendő, adta ki olcsó áron a londoni Hutchinson & Co. Ltd. könyvkiadóvállalat azt a többrendbeli Oz-könyvből filmre ültetett történetet, amelyet most már nálunk is jól ismernek a közönség tízezei. A W. W. Denslow rajzaival tarkított Wizard of Oz Story Book című könyv már Budapesten is kapható Dr. Vajna György és Társa könyvkereskedésében (IV., Váci-utca 28.) 1 pengő 80 filléért.

NUMERUS CLAUSUS AZ OMMÉ-BAN

A Mozgóképipari Egyesület legutóbbi választmányi ülése elvi határozatot hozott, amely szerint, tekintettel arra, hogy a filmbehozatali korlátozások következtében az Egyesület régi tagjai sem tudnak elegendő számú film behozatalához jutni, az újabban tagul jelentkezők felvétele megszüntetendő. Ezzel a határozatával egyidejűleg az OMMÉ felterjesztést intézett a kereskedelemügyi minisztériumhoz, hogy a filmkölcsonzói iparigazolványok kiadását, a rendkívüli viszonyok tartamára, szüntessék be és hozzák be a numerus clausust a filmkölcsonzói iparban.

**MEGSZÜNT AZ IBUSZ
FILMKÖLCSONZÓ**

Értesülésünk szerint az Ibusz megszüntette filmkölcsonzó-osztályát, amelynek anyagát a Délibáb filmgyártó és filmkölcsonzó vállalat vette át és forgalmazza. Itt említjük meg, hogy a Délibáb, amely tudvalevően ebben az évadban A miniszter barátja című magyar filmet gyártotta, az új szezonban három magyar filmet szándékozik készíteni. A Délibáb cég kötetlékébe egyébként nemrég lépett be törzstagul Lang Lajos dr., a Lloyd Filmszínház igazgatója.

KÜLFÖLD

AMERIKA

Csökken az export az U. S. A.-ban

Az Egyesült Államok kereskedelmi minisztériumának filmosztályán az 1939. évre kiadott statisztikai adatokból megállapíthatóan csökkent az amerikai filmkivitelt. A nyersanyagban és egyéb film- és mozifelszerelésben beállott különböző visszaeséseken felül a kész filmtermékek is hanyatlást mutatnak. 1939-ben az Egyesült Államokból 3.400.657 dollár értékben 160.528.315 láb játékfilm került kivitelle, míg 1938-ban 4.268.818 dollár értékben 188.237.129 láb filmet vittek ki. Kiemeli a statisztika, hogy az angliai kivitelt a felére csökkent.

CSEH PROTEKTORÁTUS

A híradékérdés szabályozása

A híradók aktuálisabbá tétele érdekében 64-re emelték a Cseh Protektorátusban a híradók első héten játszó mozikk számát és így elérték, hogy a korábbi 27-ről 16-ra szállították le a híradók játékszámát idejéig. Minthogy a korábban sok moziban bemutatásra kerülő Fox és Paramount híradók megjelenését április utolsó hetében beszüntették, a cseh Aktuálitán kívül a német UFA híradó kapott jelentős mértékben nagyobb megjelenési területet. Az Aktuálitán és az UFA híradó a mai viszonyok között, mint a lépő amerikai híradóvállalatok jogutódjai lépnek a korábbi szerződésekbe.

LETTORSZÁG

Filmszúke Lettorszában

Dánia és Norvégia német megszállásával kapcsolatban, a szállítási nehézségek miatt természetesen angol, francia és amerikai filmekben hiány mutatkozik a Balti államokban. A német filmszakmai sajtó szerint a német filmekben is hiány van, minthogy a lett behozatali monopóliumalkozás tetrehozása következtében a német filmek korábbi korlátlan bevétele megszűnt és ma a vállalkozás engedélyétől függ. A berlini Filmkurir rámutat még arra, hogy a balti államok közül főleg Lettorszában vannak beviteli nehézségek, míg Észtországba sokkal könnyebben jutnak el a német filmek.

NÉMETORSZÁG

Német filmek külföldi bemutatása

A Német Filmexport kft. jelentése szerint a háború kitörése a legtöbb helyen nem befolyásolta hátrányosan a német filmek forgalmazását, sőt helyenként nagyobb mértékben vetítettek német filmet, mint azelőtt. A cseh-morva protektorátus, valamint a lengyel főkormányosság területén kívül Európában, Dániában, Norvégiában, Svédországban, Lettorszában, Litvániában, Észtországban, Jugoszláviában, Romániában, Bulgáriában, Magyarországon, Belgiumban, Svájcban, Hollandiában, Spanyolországban és a spanyol gyarmatokon, Olaszországban és az olasz gyarmatokon rendszeresen kerülnek német filmek bemutatásra. Tengerentúlról Japán, Kína, Irán, és az Egyesült Államok vásárolnak német filmeket.

Spanyol filmkiküldöttek Németországban

Göbbels dr. németbirodalmi miniszter a német-spanyol filmtárgyalás befejeztével kihallgatáson fogadta Garcia Vinolas és Santos Bollar-Layda spanyol hivatalos ki-

küldötteket, akik a spanyol minisztériumban a filmosztályt vezetik. A kiküldöttek egyébként hosszasan tanulmányozták a német filmszakma berendezkedését.

Emelkedő filmforgalom

Az év első négy hónapjában Németországban 41 játékfilmet engedélyezett bemutatásra a filmcenzura, szemben az előző évben ugyancsak négy hónap alatt engedélyezett 34 filmmel. Még jelentősebb az eltérés a német filmek javára, mert míg 1939-ben 38 közül 27 német és 11 külföldi volt, addig 1940-ben 41 film közül 36 német mellett csak 5 külföldit engedélyezett a cenzura. Négy hónap alatt tehát 9 német filmmel több került forgalomba, mint tavaly ilyenkor.

OLASZORSZÁG

Az olasz film aktuális kérdései

Az olasz kultuszminisztérium költségvetésének tárgyalásakor Pavalini kultuszminiszter újból hangsúlyozta, hogy az olasz film legfőbb törekvése a színvonal emelése, amint azt az Olasz Filmakadémia felavatásának évfordulóján a Duce meghatározta. Ez természetesen nem törtenhetik elsielve, hanem tervszerűen, fokról-fokra. Ennek érdekében a következő feladatokat kell megoldani: 1. minőségre jobbak filmbehozatala; 2. a külföldi filmek után az olasz filmgyártás támogatására befizetett juttatások teljes egészében az olasz gyártás javára való fordítása; 3. folyamatosan gyártó vállalatok alapítása; 4. a kivitelt fokozása.

OKTATÓFILM

Filmoktatás az állami elemi iskolákban

A Magyarországon szépen fejlődő filmoktatásnak tudvalevően két központja van. Egyik a Budapest Székesfőváros tanügyi ügyosztály irányítása mellett működő Pedagógiai Bizottság, amely a székesfővárosi iskolák részére készíti az oktatófilmeket, korábban a székesfővárosi Pedagógiai Filmgyár, majd 1931 óta a Magyar Filmiroda közreműködésével. A székesfővárosi filmoktatás elsősorban az elemi iskolákban indult meg és 1913 óta a fejlődés nagy útját futotta be.

Oktatófilmgyártásunk másik központja a vallás- és közoktatásügyi minisztérium Oktatófilm Kirendeltsége, amely az állami közép- és középfokú iskolákban irányítja hosszú idő óta a filmoktatást.

A tervszerű fejlődésben a magyar filmoktatás jelentős új állomáshoz érkezett. Mozgalom indult ugyanis abban az irányban, hogy a magyar filmoktatás régi tervét: az oktatófilmek bevezetését megvalósítsák a vidéki elemi iskolákban is, amelyek eddig nem élvezték ennek a modern tanítási eszköznek áldását. A mozgalmat a pécsi-baranyai tanítók kezdeményezték és a Pécsi Pedagógusok Köre a pécsi ciszterciaci gimnázium természetrajzi előadóttermében oktatófilm-ankétot rendezett, amelynek jelentősége éppen abban van, hogy a vidék tanítóssága ezúttal foglalt állást a népi iskolai oktatófilm országos bevezetése érdekében.

Az összefogó, amelyen Geszti Lajos igazgató, az Oktatófilm Kirendelt-

A negyedik pontnál részletesen kifejtette, hogy az olasz filmkivitelt fokozása érdekében természetesen a legjobb erőket kívánják sorompóba állítani, mert csak versenyképes filmmel képzelhető el az olasz filmek külföldi bemutatásának emelése. További célként a mozikk látogatottságának növelését kívánja a miniszter biztosítani, amelyet elsősorban úgyancsak a színvonal emelésével tart megvalósíthatónak. Ezért végeredményben legfontosabb a jó filmek gyártása. Pavalini végül hangsúlyozta, hogy a kísérőműsor nem kiegészítés, hanem elengedhetetlenül szükséglet, amely éppen olyan fontos, mint a program többi része. Ezért kívánják elsősorban tökéletesíteni a Luce híradókat, azután az úgynevezett kultúrfilmeket.

SVÉDORSZÁG

Mozikortatózás

Gothenburg város tanácsa elhatározta, hogy tekintettel a politikai helyzetre, az egyes mozgóknak csak befogadóképességük 60%-áig eresztetik be a közönséget.

25 éves a svéd moziszövetség

Az 1915-ben alakított moziszövetség áprilisban ünnepelte 25 éves működésének jubileumát. A szövetség a svéd mozgóknak 95%-át számlálja tagjai sorába. Az 1939-40-ik svéd moziszézon április 1-i adatai szerint eddig 159 amerikai, 37 francia, 21 angol, 9 német, 4 finn, 2 cseh, 1 dán és 1 orosz, vagyis összesen 234 filmet mutatnak be a mozgóknak. Ehhez 31 svéd filmet kell hozzászámítani.

ség vezetője, mint az állami filmoktatás irányítója is megjelent, Koszó János dr. egyetemi tanár, a kör elnökének üdvözlő szavai után Fodor Ferenc dr. tankezületi főigazgató tartott beszédet a népiskolai filmoktatás korszerűségéről. Hangsúlyozta, hogy az oktatófilm korlátlanul ábrázolhatja mindazt, amit semmiféle más szemléltető eszközzel nem lehet ilyen jól megmutatni és tanítani az iskolásgyermekeknek. Éppen ezért a népiskolai filmoktatás megindításával a nevelésügy új korszakhoz érkezett.

Utána Szabó Pál dr. egyetemi magántanár ismertette, hogy miképpen segíti elő a gyermeket a filmoktatás az elemiiskolában a középiskolai tanulmányokra. Rendszeres elemiiskolai filmoktatással több tudás birtokában levő iskolásgyermekek kap a középiskola.

Muszty László állami tanító rámutatott arra, hogy a népiskolai filmoktatásnak sokkal nagyobb fontossága van a közép- és főiskolai filmes-tanításoknál. Ezért szükségesnek tartja, hogy a pécsi kezdeményezés hatására az egész országban terjedjen el a mozgalom és a tanítósság mindenütt nyilvánítsa kívánóságát a filmoktatás megteremtése érdekében.

Végül Geszti Lajos igazgató, mint a magyar filmoktatás egyik legfontosabb örököse álló régi szakember szövege hozza a népi filmoktatás ügyéhez és hangsúlyozta, hogy az elemiiskolai filmes oktatás egyik legsürgősebb kérdése a korszerű magyar iskolának.

Az anket végén a megjelentek egyhangú lelkesedéssel fogadták az elnök indítványát, amely szerint a Pécsi Pedagógusok Köre kérelemmel fordul a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a népiskolai filmoktatás országos bevezetése tárgyában és javasolja, hogy Pécsen már a közel jövőben induljon meg a népiskolákban a filmoktatás.

HIRADÓK

847. sz.

1. Hősök ünnepe az olasz fővárosban. (Luce)
2. Mukden elfoglalásának 35. évfordulója. (Domei)
3. Magyar—olasz női tornászverseny. (Luce)
4. Német bombázó-gépek Norvégia felett. (UFA)
5. Jenny Jugo látogatása a fővárosban. (MFI. — Kerti)
6. Kotróhajó kiemelése a Lánchídnál. (MFI. — Nagy L.)
7. A komáromi Klapka tüzerek ezrednapja. (MFI. — Zsabka)
8. Gyermekdelutánok a Városligetben. (MFI. — Nagy L., Marton)
9. Olasz—magyar Duna-kupa teniszverseny. (MFI. — Nagy L., Marton)
10. Horthy István hazatérése nászútjáról. (MFI. — Horváth)

34. sz.

1. Vasúti szerencsétlenség az Egyesült Államokban.
2. Német—olasz labdarúgómérkőzés.
3. Küzdelem a Mussolini-serlegért.
4. Villamos turbinák munkában.
5. Fémolvasztás.
6. Hadianyagszállítás.
7. Gyakorlatozik a német lovasság.
8. Német előőrcsapatok tevékenykedése.
9. Az angolok visszavonulása Norvégiából.

XIV. évf. 20. sz.

1. Jeanne D'Arc emlékünnepe Párisban.
2. A Cossack angol torpedó-naszád hazatért.
3. A magyar királyi I. honvéd gyalogezred zászló-avatási ünnepe.
4. A clactoni katasztrófa.
5. Az olasz trónörökös párt fogadja a pápa.
6. Öszentsége XII. Pius pápa a római Santa Maria bazilikában.
7. A meghosszabbított newyorki világkiállítás új építkezésének modellje.
8. Julianna holland trónörökös nő születésnapja.
9. A francia labdarúgó-kupát a párisi Racing nyeri.
10. Olasz—magyar teniszverseny a Duna-kupáért.
11. Namsos bombázása.

JÖLMEŊ VIDEKI MOZGÓSZÍNHÁZ TÁRSULAJDONOSA

lehetőleg a mozisakmához tartozó család leányát nől vennie. Részletes választ „Mozi és élet-társ” jelígre kérek a kidóba.

12. sz.

1. Dautry francia fegyverkezésségi miniszter megtekinti az oxigén-gyógykezelésre berendezett amerikai mozgókórházat Párisban.
2. A Clantonban (Anglia) lezuhant német aknavető-repülőgép pusztítása.
3. Kaliforniai diákok „cow-boy” bemutatója.
4. Halak leltározása a legnagyobb amerikai akváriumban.
5. Rooseveltt beszéde a Pánamerika Szövetség alapításának 50. évfordulóján.
6. A narviki csatában megsérült Cossack angol torpedóromboló visszatér hazájába.
7. Francia repülők bombavető-kiképzése.
8. Namsos bombázása.

17. sz.

1. A nemzetközi teniszverseny elődöntője. A Stefani—Taroni pár háromórás küzdelem után győz a német Henkel—Goepfert pár ellen.
2. Tánc és mozgásművészeti iskola.
3. Ünnepek az egyesülés évfordulója alkalmából.
4. Az olasz gyarmatosok élete Líbiában.
5. Akadályverseny az angol nagydíjért.
6. A legújabb olasz tengeralattjáró vízrebocsátása.
7. Az Eucharisztikus Kongresszus ünnepélyes befejezése.
8. Az ifjú fasiszta alakulatok motorke-rekpárversenye a Duce szülőföldjén.

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072, ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság

158/1940. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940. május 5-i. 100. számában.)

Az Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság 1940. évi április hó 21-től 27-ig tartott ülésén

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Stockholm, észak Velencéje** (Nordens Venedig) (Kovács és Faludi) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az A. B. Europe filmgyárban 1939. évben készült, 335 m hosszú,

2. **Bórharisnya** (Leather Legs) (Kovács és Faludi) hangos dráma 2 felvonásban, a Mascott filmgyárban 1934. évben készült. 1088 m hosszú,

3. **A fenevadak szigete** (Kamor, az elszüllyedt város) (The Lost Jungle) (Kino) hangos dráma 4 felvonásban, az R. A. C. Distr. filmgyárban 1939. évben készült. 1895 m hosszú,

4. **Likálit fasznébrikett** (Küzdelem) (Kovács és Faludi) hangos reklám 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumban 1940. évben készült, 55 m hosszú,

5. **Végén csattan** (The fatal note) (Hausz Mária) hangos rajzfilm 1 felvonásban, az R. K. O. Radio filmgyárban 1938. évben készült, 185 m hosszú,

6. **Faipari balesetek**. (M. F. I.) hangos oktató (keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 136 m hosszú,

7. **Csokonai ásványvíz** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 42 m hosszú,

8. **Hurrá apa lettem — előzetes** (Hurrah! ich bin Papa — Vorspann) (Filmértékesítő) hangos reklám 1 felvonásban, a Ciné Allianz filmgyárban 1939. évben készült, 139 m hosszú,

9. **Hurrá apa lettem** (Hurrah! ich bin Papa) (Filmértékesítő) hangos vigjáték 4 fel-

vonásban, a Ciné Allianz filmgyárban 1939. évben készült, 2179 m hosszú,

19. **Istituto Nazionale Luce 14. sz. híradó** (Dr. Pflumm Tibor) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1940. évben készült, 360 m hosszú,

11. **Ufa világhíradó 31. szám.** (Auslandstunwoche Nr. 31.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Unversum filmgyárban 1940. évben készült, 434 m hosszú,

12. **Metro híradó 9. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, az M. G. M. és M. F. I. filmgyárban 1940. évben készült, 324 m hosszú,

13. **Magyar föld — magyar munka** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 534 m hosszú,

14. **Magyar világhíradó 844. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 253 m hosszú,

15. **20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 17. sz.** (Fox Actualités) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 338 m hosszú,

16. **Az élet szimfóniája** (Ewiges Werden) (Walter Tibor) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Deutsche Reichsbahn-zentrale filmlaboratóriumában 1940. évben készült, 444 m hosszú,

17. **Midema sonkaszelőgép** (Amateur Kino) néma reklámfilm (keskeny) Budapesten, 1940. évben készült, 43 m hosszú,

18. **Utazás a Dolomittól Nápolyig** (Un viaggio dalle Dolomiti a Napoli) Magyar Amatőr) néma riport (keskeny) 1 felvonásban, 1939. évben készült, 102 m hosszú,

19. **Budapesti séta** (Magyar Amatőr) néma riport (keskeny) 1 felvonásban, Budapesten, 1939. évben készült, 62 m hosszú,

20. **A könyvkukac** (Bookworm) (M. G. M.) hangos színes rajzfilm 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 238 m hosszú,

21. 5 millió keres egy örököszt — előzetes (5 millionen suchen einen Erben — Vorspann) (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Terra-Majestic filmgyárban 1938. évben készült, 95 m. hosszú,

22. 5 millió keres egy örököszt (5 Millionen suchen einen Erben) (Hunnia) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Terra-Majestic filmgyárban 1938. évben készült, 2340 m. hosszú,

23. Sárka csikó (Kovács és Faludi) hangos népszínmű 7 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936. évben készült, 2135 m. hosszú,

24. Árvíz (M. F. I.) néma riport (keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 90 m. hosszú,

25. Stan és Pan házasságot tör (Chikens comme home) (M. G. M.) hangos burleszk 3 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1930. évben készült, 806 m. hosszú,

26. Stan és Pan a tilosban (Scram) (M. G. M.) hangos burleszk 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1932. évben készült, 570 m. hosszú,

27. Stan és Pan, a műszak kedvence (Music box) (M. G. M.) hangos bohózat 3 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1932. évben készült, 821 m. hosszú,

28. Stan és Pan a leányszöktetők (Our wife) (M. G. M.) hangos burleszk 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1931. évben készült, 579 m. hosszú mozgófényképeket.

b) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképezemekben szabad bemutatni:

1. Én voltam (Vallomás) (Palatinus) hangos dráma 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936. évben készült, 915 m. hosszú,

2. A Majna-vidék (Land um den Main) (Palatinus) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumában 1938. évben készült, 124 m. hosszú,

3. A frankok földje és Bayreuth (Franzisches Land und Bayreuth) (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumában 1938. évben készült, 125 m. hosszú,

4. A Duna Schwarzwaldtól Wienig (Die Donau vom Schwarzwald bis Wien) (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumában 1938. évben készült, 215 m. hosszú,

5. Salzburg Mozart városa (Salzburg die Mozartstadt) (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumában 1938. évben készült, 120 m. hosszú,

6. A napos Saar-vidék (Sonnige Saar) (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumában 1938. évben készült, 127 m. hosszú,

7. Jó út az autós öröme (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumában 1938. évben készült, 146 m. hosszú,

8. A bajor erdőség (Der bayerische Wald) (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumában 1938. évben készült, 122 m. hosszú keskeny mozgófényképeket.

c) Előadásra alkalmasnak találta, — de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

1. Az áldozat (Le joueur) (Fortuna film) hangos dráma 5 felvonásban, a Films Sonores Tobis gyárban 1938. évben készült, 2586 m. hosszú,

2. „Z” a fekete lovas I. rész (Gupto dólárok) (Zorro rides again) (Matador) hangos dráma 5 felvonásban, a Republic Pict. filmgyárban 1939. évben készült, 2516 m. hosszú,

3. „Z” a fekete lovas II. rész (Z a korbácsos ember). (Zorro rides again), (Ma-

tador), hangos dráma 4 felvonásban, a Republic Pict. filmgyárban 1939. évben készült, 2136 m. hosszú mozgófényképeket.

d) Az engedélyokirat kiadását megtagadta:

Stan és Pan a majomszelidítők (The chimp) (M. G. M.) hangos bohózat 3 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1931. évben készült, 714 méter hosszú mozgófényképtől.

e) Külföldre kívinni engedélyezte:

1. Fox híradó felvételei (Fox) néma riport 1 felvonásban, Budapest, 1940. évben készült, 354 m. hosszú.

2. Földindulás — előzetes (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 24 m. hosszú.

3. Földindulás (M. F. I.) hangos dráma 9 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 2506 m. hosszú.

4. Erdei futóverseny (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 20 méter hosszú.

5. József kir. herceg (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 40 m. hosszú.

6. Markovics Lázár (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 16 m. hosszú.

7. Magyar szemmel (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 83 m. hosszú.

8. Szendy Károly (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 22 m. hosszú.

9. Tűz a pusztán (Kovács és Faludi) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumában 1938. évben készült, 320 m. hosszú.

Budapest, 1940. április 27.

Dr. Szöllősy Alfréd s. k. elnök, min. tan.

*

180/1940. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KOZLONY 1940. V. 9-i, 103. számában.)

Az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság 1940. évi április hó 28-tól május 4-ig tartott ülésein

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. Szép játék a jégkorong (Hot on ice) (M. G. M.) hangos riport 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 237 m. hosszú,

2. 60. számú Reklámtekeres (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 70 m. hosszú,

3. Műsorváltás (Programmwechsel) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, a Terra filmgyárban 1938. évben készült, 523 m. hosszú,

4. Ufa világhíradó 32. szám (Auslandstonwoche Nr. 32.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerum filmgyárban 1940. évben készült, 427 m. hosszú,

5. Istituto Nazionale Luce 15. sz. híradó (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a Luce filmgyárban 1940. évben készült 392 m. hosszú,

6. 20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 18. sz. (Fox Actualités) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 333 m. hosszú,

7. Az első bál (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 55 m. hosszú,

8. Magyar világhíradó 845. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 315 m. hosszú,

9. A Híradó Filmszínház külön kiadása 19. sz. (Vitéz nagybányai Horthy István esküvője) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült 100 m. hosszú,

10. Híradó Filmszínház külön kiadása 20. sz. (Magyar Imre nálaára) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 37 m. hosszú,

11. Metro Híradó-10. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a M. G. M. és M. F. I. filmgyárban 1940. évben készült, 334 m. hosszú,

12. Rajzos híradó 20. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 83 m. hosszú,

13. Robison Crusoe (Robison Crusoes broadcast) (Fox) hangos rajzfilm 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 185 m. hosszú,

14. Kolumbusz Kristóf (Chris Columbus) (Fox) hangos rajzfilm 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 187 m. hosszú,

15. Zenebona pókorszámban (Bugs Beatie and his orchestra) (Fox) hangos rajzfilm 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 187 m. hosszú,

16. D. III. 88. (Walter Tibor) hangos színmű 6 felvonásban, a Tobis Filmgyárban 1939. évben készült, 2851 m. hosszú mozgófényképeket.

b) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképezemekben szabad bemutatni:

Az élet szimfóniaja (Ewiges Werden) (Palatinus) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az R. D. V. filmgyárban 1938. évben készült 179 m. hosszú keskeny mozgófényképet.

c) Előadásra alkalmasnak találta, — de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

Beszél a börtön (London banditái) (The Squeaker) (Mozgóképezem) hangos dráma 4 felvonásban, a London filmgyárban 1938. évben készült 2124 m. hosszú mozgófényképet.

d) Az engedélyokirat kiadását megtagadta:

1. A fehér barát (Zwei Menschen) (Univerum) hangos dráma 5 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1930. évben készült, 2525 m. hosszú,

2. Napoleon házassága — előzetes (Royal Divorce — Trailer) (Palatinus) hangos reklám 1 felvonásban, az Imperator Film Prod. gyárban. 1939. évben készült, 75 m. hosszú mozgófényképektől.

e) Külföldre kívinni engedélyezte:

1. A leányvári boszorkány (M. F. I.) hangos vígjáték 8 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1938. évben készült, 2382 m. hosszú,

2. Horthy István esküvője (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 100 m. hosszú,

3. Nemzetközi vásár (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 138 m. hosszú,

4. Andres Ivo (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 18 m. hosszú,

5. Ida regénye — előzetes (Kovács és Faludi) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1934. évben készült, 117 m. hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1940. évi május hó 4-én.

Dr. Szöllősy Alfréd s. k. elnök, miniszteri tanácsos.

SZAKMAI CÍMTÁR

- Adler Ferenc** moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.
- Agfaphotó, V.,** Vilmos császár-út 18. I. Tel.: 125-240.
- Alfa film, VII.,** Erzsébet-krt. 8. Telefon: 422-578.
- Apolló filmreklámvállalat, VII.,** Erzsébet-körút 9-11., II. em. Tel.: 131-415.
- Arany filmducco, VIII.,** Dankó-utca 22. Tel.: 149-489. Városi iroda: VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183.
- Atelier film, VII.,** Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.
- Balogh-Orbán, VII.,** Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.
- Bauer vetítógépek és adapterek** (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.
- Bel- és külföldi filmellenőrző kft., VII.,** Erzsébet-körút 8. III. Tel.: 222-099.
- Bosch Róbert kft.** (Bauer vetítógépek és adapterek), V., Váci-út 22-24. Telefon: 292-338.
- Brückner János** mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulászló-utca 62. Telefon: 457-650. vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola, tel.: 130-293.
- Cinema, VII.,** Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.
- Continental film, VII.,** Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Csepreghy film, VII.,** Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 221-022.
- Deák film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Telefon: 222-105. Raktár a házban.
- Déliab film, II.,** Málna-u. 5. T.: 134-054.
- Diatyp laboratórium, VII.,** Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145-304.
- Eco film, VII.,** Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.
- Electra film, XIV.,** Thököly-út 21. Tel.: 337-576.
- Electric kinotechnikai vállalat,** vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítőszemek stb. legnagyobb raktára, VIII., Rökk Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.
- Engel Fülöp, V.,** Sas-u. 7. Tel.: 184-005.
- Erdélyi filmgyártó kft., VII.,** Erzsébet-krt. 8. Tel.: 420-199.
- Farkas J. M., VIII.,** József-körút 19. Tel.: 132-805.
- Fehér Endre, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 135-096.
- Ferrania, V.,** Tükör-u. 5. Tel.: 129-139.
- Filmatyp laboratórium, XIV.,** Szentés-u. 60. Tel.: 296-371.
- Filmcenzúra, IV.,** Eskü-tér 6. Telefon: 183-072. alajn.: 183-073.
- Filmexpress kft., VII.,** Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-671, 133-672.
- Filmértékesítő VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-609.
- Filmfotó üzem és laboratórium, Altmayer J., VIII.,** Rökk Szilárd-u. 11. Telefon: 130-805.
- Filmkamara, VI.,** Bajza-u. 18. Telefon: 220-855, 422-961.
- Filmservice, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-888, 136-988.
- Fortuna film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Fox film, VIII.,** Rákóczi-út 9. Telefon: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.
- Gevaert, V.,** Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.
- Grawatsch Ottó, VIII.,** József-körút 71. Tel.: 145-193.
- Gyimesy Kásás Ernő,** a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 7. Tel.: 499-752.
- Hajdu film, XIV.,** Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999.
- Hamza film, XIV.,** Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.
- Harmonia film, VII.,** Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.
- Haus Mária** filmkölcsonzó és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.
- Hebel Gyula** szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.
- Helikon filmvállalat, VIII.,** Rökk Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hirsch és Tsuk, VII.,** Dohány-u. 42. (Kamara mozi.) Tel.: 143-835, 144-027.
- Hungária Film kft., VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-010.
- Hunnia filmhelyező irodája, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433.
- Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV.,** Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085. Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.
- Ibusz filmszállítás és kölcsönzés, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 146-396.
- Imago filmelőállító és forgalombahozó kft.,** Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287.
- Kamara, VI.,** Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Karossa Foto, Filmfotó technikai laboratórium, VII.,** Rákóczi-út 8/a. Telefon: 140-421.
- Kárpát film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-577, 220-299. Raktár a házban.
- Kino film, VIII.,** Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.
- Kino foto, XIV.,** Thököly-út 150. Tel.: 496-602.
- Kodak, V.,** Báthory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-184.
- Kovács és Faludi laboratórium, XIV.,** Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.
- Kormos Miklós** filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 9-11, III. 6. Tel.: 422-574.
- Kovács Emil és Társa, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.
- Krupka filmgyár és laboratórium, XIV.,** Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496-741.
- Lajta Andor, XIV.,** Thököly-út 75. Tel.: 297-076.
- Lévay-Nagy filmgyártó és filmkölcsonzó kft., VII.,** Erzsébet-körút 13.
- MAGYAR FILM, VI.,** Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Magyar Film Iroda Rt., IX.,** Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. Játékfilmgyártás: 146-342. Színészöltözők: 140-727. Feliratkészítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképüzem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsonzó-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-098.
- Magyar Film Otthon, VI.,** Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.
- Magyar Irók Filmje Rt., XIV.,** Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.
- MMOE, VIII.,** Csokonay-utca 10. Telefon: 136-005.
- Matador film, VIII.,** Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Márkus Jenő, XIV.,** Hungária-körút 135. Tel.: 296-749.
- Mester film, XIV.,** Thököly-út 116. Tel.: 296-269.
- Metro-Goldwyn-Mayer, VIII.,** Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.
- MIF kölcsönző Rt., VII.,** Erzsébet-körút 13. Tel.: 420-796, 420-798.
- Mozgóképzemelt Rt. kölcsönosztálya, VII.,** Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.
- Magyar Mozgófénykép-gépkezelők Országos Egyesülete, VIII.,** Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.) Tel.: 337-598.
- Modern film kft., VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000.
- Molnár Ferenc** vetítőszen-kereskedő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140-736, 222-105.
- Művészfilm, VII.,** Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.
- New York kávéház, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.
- Objectiv film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.
- Oktatófilm kirendeltség, VIII.,** Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-926.
- Oláh György** gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.
- OMME, VIII.,** Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.
- Orbán-Balogh, VII.,** Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.
- Pacséry László, XII.,** Királyhágó-utca 16. Tel.: 155-992.
- Pajor Ferenc, VII.,** Munkás-u. 3/b. Telefonhívó: 144-087.
- Palatinus film, VII.,** Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 145-411, 145-412.
- Palló film kft., VII.,** Erzsébet-körút 13. Tel.: 421-183. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda tel.: 422-791.
- Pannonia filmlaboratórium, XIV.,** Thököly-út 61. Tel.: 497-775.
- Papp Béláné és Társa** betéti társaság, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 138-031.
- Paramount film, VIII.,** Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.
- Pásztor film, VIII.,** Rákóczi-út 9. Tel.: 337-596.
- Pátria film, VIII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Pegazus film, VII.,** Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.
- Petsman Ferenc, VIII.,** Mária-u. 19. Tel.: 136-449.
- Petsman László, VI.,** Teréz-körút 3. Tel.: 112-890. Csillaghegy: 163-429.
- Pflumm Tibor dr. filmkölcsonzóvállalata, VII.,** Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 137-711.
- Photophon film, VII.,** Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-005.
- Phöbus filmkölcsonzó, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.
- Pictura film, XIV.,** Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
- Projectograph, VIII.,** Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.
- Radó István, VIII.,** Népszínház-u. 14. Tel.: 138-091.
- Reflektorfilm, VIII.,** Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.
- Rex film, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 141-200.
- Schilling Gyula, VII.,** Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.
- Seidl és Veress Laboratórium,** lásd: Pannonia filmlaboratórium.
- Simonyi Vilmos** mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. Telefon: 257-110.
- Sinus hangos filmservice, V.,** Pannónia-u. 44. Tel.: 493-957, állandó ügyelet.
- Sláger film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.
- Stúdió mozgóképgyártó és terjesztő kft., VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-005.
- Székely Sándor** mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.
- Szénágy-Macsássy** színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.
- Takács film, XIV.,** Thököly-út 116. Tel.: 196-125.
- Tobis film, VII.,** Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.
- Telefongyár R. T., XIV.,** Hungária-körút 126-128. Tel.: 297-930.
- Turul Szépművés Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII.,** József-körút 35. Tel.: 330-766.
- Turul Szövetség Szépművés B. E. vetítő mozgalmi törzs, VIII.,** Rökk Szilárd-utca 20.
- Ufa film, IV.,** Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Telefon: 389-036.
- Universal film, VIII.,** Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.
- Valter** reklámanyagkölcsonzó, vetítívászon-karbantartás, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222-108.
- Váci Desző,** a MAGYAR FILM f. szerkesztője, VIII., Üllői-út 42. T.: 136-386.
- Wamoscher Béla dr. filmvállalata, VII.,** Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137-438.
- Warner Bros. First National, VIII.,** József-krt. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.
- Zeneszerzők Szövetkezete, IV.,** Gerlóczy-utca 3. Tel.: 189-306.